

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

Кафедра молекулярної генетики та біотехнології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

вибіркова

Освітньо-професійна програма Біотехнології та біоінженерія

Спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія

Галузь знань 16 Хімічна та біоінженерія

Рівень вищої освіти перший бакалаврський

Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів

Мови навчання: українська

Розробник: к.б.н., Буздуга І.М., асист. кафедри молекулярної генетики та біотехнології

Профайл викладача <http://ibhb.chnu.edu.ua/profile/user/115>

Контактний телефон (0372) 58-48-41

E-mail: i.buzduga@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1891>

Консультації: *очні консультації: за попередньою домовленістю.*

1. Анотація навчальної дисципліни. Курс дає всебічний огляд основ охорони праці. У курсі вивчаються питання охорони та гігієни праці, виробничої санітарії, виробничої та пожежної безпеки. Практичні роботи забезпечують закріплення теоретичного матеріалу та навчання інструментальним навичкам.

2. Мета навчальної дисципліни: формування у студентів необхідного рівня знань та умінь з правових й організаційних питань різних галузей охорони праці, техніки безпеки, електро- та пожежної безпеки, визначеного державними стандартами освіти, а також активної позиції щодо реалізації принципу пріоритетності охорони життя та здоров'я у трудовій діяльності.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

3. Пререквізити. Вивчення курсу базується на знаннях студентів, отриманих під час вивчення наступних дисциплін: «Хімія неорганічна», «Хімія органічна», «Культивування біологічних агентів».

4. Результати навчання. Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Навички здійснення безпечної діяльності.

ЗК08. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК10. Здатність використовувати знання з математики та фізики в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.

ФК11. Здатність використовувати ґрунтовні знання з хімії та біології в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів освітньої програми.

ФК12. Здатність здійснювати аналіз нормативної документації, необхідної для забезпечення інженерної діяльності в галузі біотехнології.

ФК13. Здатність працювати з біологічними агентами, використовуваними у біотехнологічних процесах (мікроорганізми, гриби, рослини, тварини, віруси, окремі їхні компоненти).

ФК24. Здатність дотримуватися вимог біобезпеки, біозахисту та біоетики.

Програмні результати навчання.

ПР01. Вміти застосовувати сучасні математичні методи для розв'язання практичних задач, пов'язаних з дослідженням і проектуванням біотехнологічних процесів. Використовувати знання фізики для аналізу біотехнологічних процесів.

ПР05. Вміти аналізувати нормативні документи (державні та галузеві стандарти, технічні умови, настанови тощо), складати окремі розділи технологічної та аналітичної документації на біотехнологічні продукти різного призначення; аналізувати технологічні ситуації, обирати раціональні технологічні рішення.

ПР22. Вміти враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень. Вміти використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

На основі вивчення курсу «Основи охорони праці» студент повинен

знати: правові та організаційні основи охорони праці; вимоги електробезпеки та пожежної безпеки приміщень і робочих місць та дотримуватись їх в процесі праці; загальні основи фізіології та гігієни праці, способи та засоби від впливу шкідливих виробничих факторів; основні методи збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу; методи організації заходів з профілактики виробничого травматизму та професійної захворюваності; методичне забезпечення і проведення навчання та перевірки знань з питань охорони праці серед працівників організації (підрозділу).

вміти: вирішувати професійні завдання, пов'язані з забезпеченням життя, здоров'я і працездатності під час роботи та мати основні загальнокультурні та професійні компетенції з охорони праці; ефективно використовувати положення нормативно-правових документів в своїй діяльності; вдало виконувати обов'язки і повноваження з охорони праці на робочому місці, у виробничому колективі; обґрунтовувати вибір безпечних режимів, параметрів, виробничих процесів (в галузі діяльності); проводити заходи щодо усунення причин нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістовних модулів	лекції	семінари	практичні	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	2	4	120	2	30	-	15	-	75	-	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	у тому числі						у тому числі					
	усього	лекції	практичні	лабораторні	індивід.	сам. робо.	усього	лекції	практичні	лабораторні	індивід.	сам. робо.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці.	10	4	2			15						
Тема 2. Нещасні випадки та профзахворювання на виробництві.	12	4	2			15						
Тема 3. Державне управління охороною праці. Організація охорони праці на підприємстві.	16	4	2			15						
Разом за ЗМ 1	63	12	6			45						

Змістовий модуль 2.												
Тема 4. <i>Основи фізіології та гігієни праці.</i>	17	4	3			10						
Тема 5. <i>Основи виробничої безпеки.</i>	23	10	3			10						
Тема 6. <i>Теоретичні основи пожежної безпеки.</i>	17	4	3			10						
Разом за ЗМ 2	57	18	9			30						
Усього годин	120	30	15			75						

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми
1	Принципи державної політики в галузі охорони праці в Україні.
2.	Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці.
3	Гарантії прав жінок і неповнолітніх.
4	Повноваження центральних органів виконавчої влади в галузі охорони праці.
5	Обов'язки роботодавця щодо організації охорони праці.
6	Система державного соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та форми страхових виплат.
7	Вплив іонізуючих випромінювань на організм людини та засоби захисту від них.
8	Нормування шкідливих речовин у повітряному середовищі виробничих приміщень та засоби його оздоровлення.
9	Вплив вібрації на організм людини та засоби захисту від вібрації.
10	Вимоги ергономіки при облаштуванні робочого місця користувача ПК.
11	Використання кольору для забезпечення безпечних умов праці.
12	Облаштування площадок для вантажно-розвантажувальних робіт. Заходи безпеки при складуванні вантажів.
13	Основні положення закону України "Про пожежну безпеку".
14	Завдання центральних органів виконавчої влади щодо пожежної безпеки. Державний пожежний нагляд.
15	Застосування сигнальних кольорів для забезпечення безпеки праці.
16	Основні методи забезпечення електробезпеки обладнання.
17	Техніка безпеки при роботі з системами, що працюють під тиском.

6. Система контролю та оцінювання

Формами поточного контролю є усна або письмова відповідь студента (тестування, лабораторна робота та ін.).

Формами підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання: контрольні роботи; стандартизовані тести; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)						К-ть балів (залік)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	40	100
8	10	10	10	12	10		

7. Рекомендована література

1. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2004. – 408 с. Конституція України.
2. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Мельников О.В. Основи охорони праці. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2000. – 350 с.
3. Жидецький В.Ц., Джигирей В.С., Сторожук В.М. та ін. Практикум із охорони праці. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2000. – 352 с.
4. Журнали “Охорона праці” та “Пожежна безпека”.
5. Закон України «Про охорону праці» № 2694-ХІІ від 14.10.1992 р. із внесеними змінами (№ 2249-VIII від 19.12.2017, ВВР, 2018, № 6-7, ст.43).
6. Кодекс законів про працю № 322-VIII від 10.12.71 із внесеними змінами (№ 540-IX від 30.03.2020 р.)
7. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Навчальний посібник. – Суми: ВТД “Університетська книга”, 2009. – 496 с.
8. Охорона праці в Україні. Нормативна база. – К.: КНТ, 2008. – 536 с.
9. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: “Тріада плюс”, 2010. – 648 с.
10. Пістун І., Катренко Л., Кіт Ю. Охорона праці. – К.: Університетська книга, 2011. – 540 с.
11. Правила пожежної безпеки в Україні. – К.: Укрархбудінформ, 1995. – 195 с.
12. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. – Харків, ХНАМГ, 2007. – 227 с.
13. Ткачук К.Н., Халімовський М.О., Зацарний В.В., Зеркалов Д.В., Сабарно Р.В., Полукаров О.І., Коз'яков В.С., Мітюк Л.О. Основи охорони праці. – К.: Основа, 2006. – 448 с.

8. Інформаційні ресурси

1. <https://dsp.gov.ua/> - офіційний сайт Державної служби України з питань охорони праці.
2. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1891> – сайт Чернівецького національного університету, дистанційне навчання.